

INTERVIEW Sport, onderwijs en kinderopvang onder één dak

Bewegend leren in ambitieus nieuw kindcentrum

Scholen met een gymzaal of een sporthal, die zijn er meer in Nederland. Maar wat de komende jaren gaat verrijzen op de grens van Roelofarendsveen en Oude Wetering, is veel meer dan dat.

Paul van der Kooij
p.van.der.kooij@medihuis.nl

„Onder hetzelfde dak komt een kindcentrum voor kinderen van 0 tot 13 jaar, een nieuw zwembad, een nieuwe sporthal, een tennishal en fitness. Dat is er nog niet in ons land”, weten de drie bestuurders achter de plannen, Ariaan Bohnen van schoolbestuur SSBA, Sonja Bakker van kinderopvangorganisatie Kindkracht 0/12 en Roel Koops van sportbedrijf Kaag en Braassem. Ze noemen zichzelf triskelion, Grieks voor het drietal in beweging. En daar zien ze veel redenen voor. Zo krijgen de kinderen die naar kinderopvang, basisschool en buitenschoolse opvang gaan de beweging binnen handbereik. Dat geldt in het gebouw zelf, waar ruim 940 basisschoolkinderen en zo'n 160 kinderopvangkinderen een plekje zullen vinden, maar net zo hard in de omgeving. Het kind-annex sportcentrum krijgt namelijk een plekje tussen de sportvelden rond het centraal in de kernen gelegen Sportpad.

En bewegen blijf je zelfs tijdens de reken- of taalles prima te kunnen doen, zoals zoekspelletjes op de trappen. Dankzij voorberei-

dingswerk van het beweegteam wordt dat nu al in de praktijk gebracht op de basisscholen die vanaf 2025 het kindcentrum gaan bevolken, te weten De Roellevaer, de Klimboom en Elcerlyck. Maar net zo goed op de Kindkracht-vestigingen Zonnewijzer, Grote Beer en Bestesterk.

Groene berg

In de nieuwbouw zal bewegen nog gemakkelijker worden. „Het zal daar namelijk aan alle kanten toe uitnodigen”, legt Bohnen uit. „Dat begint al aan de buitenkant, waar het gebouw als een groene berg oogt, met echte planten. Dat heeft architect VenhoevenCS, die ook het nieuwe Olympisch zwembad in Parijs heeft ontworpen, al laten zien bij Sportplaza Mercator in Amsterdam. En binnen verwachten we een natuurlandschap, met hellingen en dalen.”

In plaats van eindeloze rijen klaslokalen, komen er plekken waar kinderen 'de ruimte hebben om te gaan en staan waar ze willen'. Dat kunnen plekken zijn waar ze zich terug kunnen trekken, onder meer om even te chillen. Het kunnen ook werk- en leerpleinen zijn, ingericht met materialen waarmee ze aan de slag kunnen. Van een plek waar gerekend kan

worden, een plek die zich meer voor lezen leent tot een creatief plein..

„En als kinderen lopen te stuiten, kan de juf of meester zeggen: 'Ga maar even naar het beweegplein en kom maar over vijf of tien minuten terug'. En die pleinen krijg je op iedere etage, binnen en buiten”, meldt Bohnen. Komt het tot beweeglessen, dan wordt dat bewegen zo veelzijdig mogelijk aangepakt. „Van de tien grondvormen van bewegen die er zijn, komen er bij sporten normaliter slechts vijf of zes aan bod. Zoals trappen, schieten en mikken; lopen en gaan; balanceren en vallen bij voetbal en gooien, vangen, slaan en mikken en balanceren en vallen bij tennis. Onze instructeurs en coaches pakken het breder aan. Zij brengen de kinderen in contact met alle tien de grondvormen van bewegen”, zegt Koops van sportbedrijf Kaag en Braassem.

Zelfvertrouwen

Voor het zelfvertrouwen kan dat extra brede aanbod een groot verschil maken, weet hij: „Laatst hoorde ik op een onderwijsbeurs een meisje vertellen dat ze bijna altijd als laatste werd gekozen in de gymles. Want ja, turnen kon ze heel erg goed, maar met balsporten

Kindcentrum

In een kindcentrum hebben basisscholen de krachten gebundeld met organisaties op het gebied van kinderopvang, welzijn en/of sport voor kinderen. Samen willen ze ervoor zorgen dat kinderen van tenminste 0-12 jaar kunnen leren, spelen, ontwikkelen en elkaar ontmoeten. Dat kan van 's morgens vroeg tot in de avond.

had ze niet zo veel. Op een moment dat je niet langer een gedeelte van de sportactiviteiten aanbiedt maar voor alles gaat, zul je zien dat zo'n meisje op het gebied van balanceren en slingeren-zwaaien heel goed is. In zo'n les kan ze dus excelleren en stralen. En dat kinderen zich heel breed kunnen ontwikkelen en dat gaan doen waar ze talent voor hebben meegekregen, kan lang doorwerken. Zo zul je wanneer je een activiteit of sport vindt die bij jouw talent hoort veel langer, prettiger en leuker een

Bestuurders Ariaan Bohnen, Roel Koops en Sonja Bakker (vlnr) op de plek van het nieuwe kindcentrum in Kaag en Braassem, dat één geheel gaat vormen met het vernieuwde sportcentrum De Tweesprong. EIGEN FOTO

beweeg- en sportcarrière volgen.” Dat idee leidt tot enthousiasme op het sportpark rond het kindcentrum, merken de drie. „Daar zit niet alleen een hele grote, gefuseerde voetbalclub, maar ook een grote tennisvereniging die van negen naar elf velden gaat groeien met de nieuwe variant padel er hopelijk bij”, somt Koops op. „Ook een jeu-de-boulesclub en een tafeltennisvereniging zitten er terwijl de hockeyvereniging op eigen verzoek uit Rijpwetering overkomt.”

„En het opvallende bij de hele grote jeu-de-boulesplek is dat daar allemaal oude mensen zitten, terwijl ik wanneer ik op vakantie ga alleen maar ouders met jonge kinderen zie jeu-de-boulen”, vult Bohnen aan. „Dus misschien kunnen we de sport wat meer op de kaart zetten. Ook heeft de tennisvereniging gezegd dat die graag clinics komt geven. Dat kan niet met nu kinderen tegelijkertijd. Maar je kan wel zorgen dat in een jaar tijd iedereen zeker vier, vijf keer een clinic heeft meegemaakt. Zeker wanneer kinderen ook buiten schooltijd blijven voor de buitenschoolse opvang. Kinderen kunnen hier van 7.30 tot 18.30 uur terecht.”

Breien

Hoe mooi onderwijsman Bohnen de brede ontwikkeling ook vindt, hij benadrukt wel dat 'kindcentrum geen sportinstituut wordt'. „Het wordt een plek waar basisonderwijs wordt gegeven, leunend op een aantal pijlers.” Dat bewegend leren daar één van is, heeft mede te maken met de pleidooien van hoogleraar neuropsychologie Erik Scherder: „Als man van het brein maakt hij een steeds breder pu-

bleik duidelijk dat het brein geactiveerd moet worden om tot leren te komen. En dat doe je door zoveel mogelijk in beweging te zijn. Want dat zuivert het geheel. Je kunt er ook de kans op gedragsproblemen mee verkleinen.”

En met bewegen kun je niet vroeg genoeg beginnen, weet Bohnen: „Neem baby's. Die kun je iets in de hand geven, maar je kunt dingen ook een paar centimeter van het kind vandaan leggen. Daardoor gaan ze rollen om te proberen erbij te komen. En dat is van wezenlijk belang, ook omdat door dat rollen de ruimtelijke oriëntatie wordt ontwikkeld en onder meer

het risico op dyslexie veel kleiner wordt.”

Maatwerk staat van jong tot oud voorop. „Zo kijken we bij het indelen van kinderen niet alleen naar de leeftijd, maar of ze al ergens aan toe zijn”, meldt Sonja Bakker. En dat kan betekenen dat ook kinderen van 'haar' kinderopvang op bepaalde momenten van de dag al kunnen gaan meespelen bij de groep 4- tot 7-jarigen: „Daar worden ze dan uitgedaagd om op ontdekking te gaan, iets uit te proberen en te leren. Simpel voorbeeld hiervan is dat wanneer ze zien dat andere kinderen zelfstandig hun jas en schoenen aan doen,

ze dat ook zelf gaan proberen. Aan de andere kant: als kinderen van 4 nog willen snoezelen in de kinderopvang, kan dat ook.”

Bohnen: „In Nederland zie je vaak dat onderwijs en kinderopvang apart zijn in een gebouw. Bij ons niet. Bij ons is het helemaal verweven. Als bestuurders gaan wij straks ook met de kantoren in één ruimte zitten. Die delen we dan met elkaar, in de buurt van het hart van het gebouw. Daar komen onderwijs, kinderopvang en sport toch al bij elkaar.”

Preventie

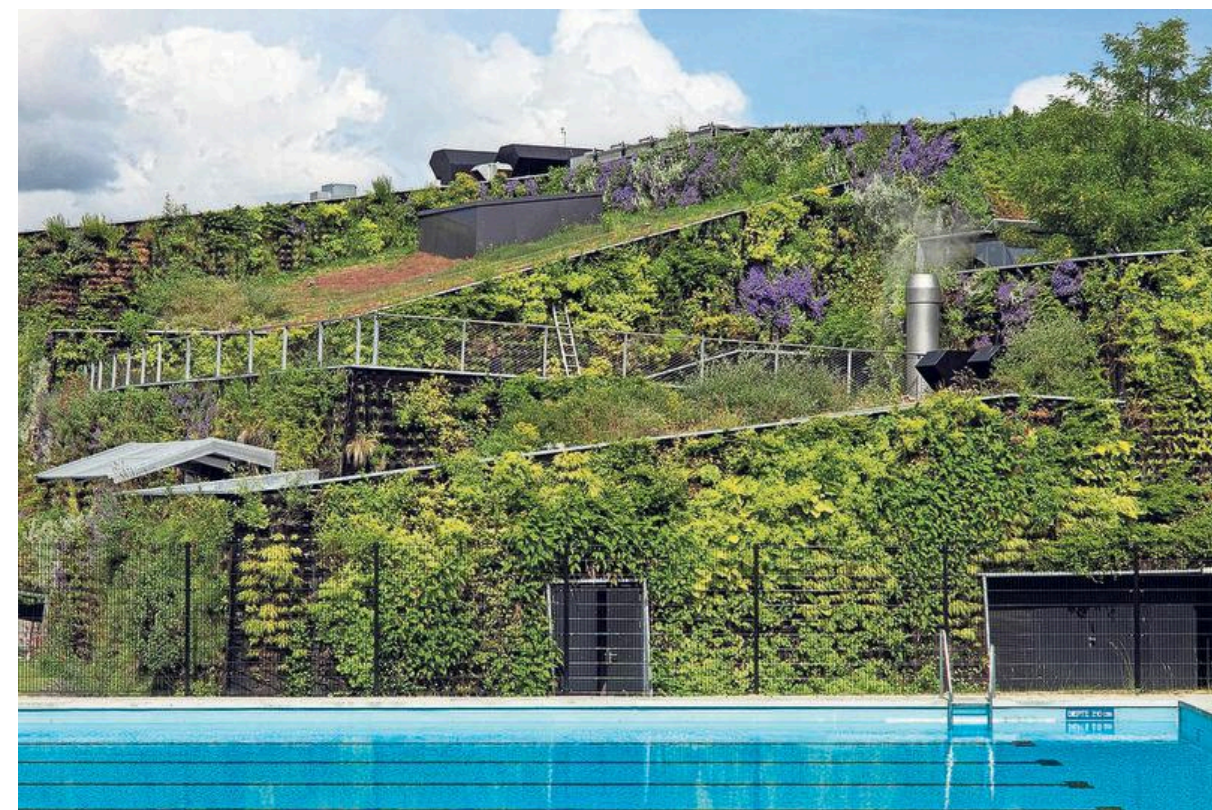
Koops: „We willen het kindcentrum maken waar je vroeger zelf op had willen zitten. Daarbij hebben we de tijd mee. Zo zie je dat er landelijk meer aandacht is voor preventie, ook omdat het besef groeit dat wanneer je meer beweegt je later lagere zorgkosten hebt. Het helpt ook tegen de personeelstekorten in de zorg. Je moet het zo zien dat je zonder beweging uiteindelijk problemen gaat krijgen, lichamelijk en geestelijk.”

Bohnen: „Bewegen is gewoon ongelofelijk belangrijk. Ook kinderen die niet willen bewegen, moeten we stimuleren om in beweging te blijven. En we voelen dat dat gaat lukken. Want al hebben kinderen een hekel aan sport, aan bewegen hebben ze dat niet.”

Koops: „Ook de plek werkt mee, tussen de dorpskernen Roelofarendsveen en Oude Wetering. Normaal zie je dat dat soort locaties voor woningbouw wordt gebruikt en dat bewegen en sport meer naar de randen gaat. Hier heeft de gemeente gezegd: 'Nee juist dit is heel belangrijk op het gebied van bewegen, leren en ontmoeten.'”

„Bewegen is ook echt iets dat bij Kaag en Braassem hoort”, weet hij. „Het is de enige gemeente ter wereld die winnaars heeft voortgebracht van de Elfstedentocht, de Tour de France en de Olympische zomer- en winterspelen.”

„Kaag en Braassem is natuurlijk een hele natte gemeente. De naam zegt het al. Daarom is het zo mooi dat je alleen het hart van het gebouw hoeft over te steken om in het zwembad te komen. Terwijl bij natte gymlessen vervoer vaak de bottleneck is: omdat scholen er te veel tijd aan kwijt zijn, laten ze het maar zitten.”

Sportplaza Mercator in Amsterdam, ontworpen door architectenbureau VerhoevenCS is het voorbeeld voor het te bouwen kindcentrum in Roelofarendsveen.

FOTO LUUK KRAMER

Bouw kindcentrum gebeurt in fases

Om het huidige binnenbad van De Tweesprong open te kunnen houden tot de opvolger klaar is, is een bouwoperatie in fases bedacht. Eerst wordt, tegen de huidige Tweesprong aan, het kindcentrum gebouwd. Plus het nieuwe binnenbad dat op de plek van het schrappen buitenbadje gedacht.

Is dat rond 2025 gelukt, dan wordt het oude zwembad gesloopt en verrijst op die vrijgekomen plek het nieuwe hart van het complex. Zo komt er een soort van atrium waar kinderen kunnen chillen, bewegen en aan tafeltjes kunnen zitten.

Andere deel van het hart vormt een voor iedereen toegankelijk sportcafé met buurthuisfunctie.

En bovenop ruimtes als dat café en een deel van het nieuwe zwembad verrijst de nieuwe sporthal. In december 2026 moet het nieuwe hart klaar zijn. Voor de volledigheid: de tennishal, de gymzaal en de ruimtes voor fitness en fysio blijven staan.

De gemeente Kaag en Braassem reserveerde eerder al 31 miljoen voor het plan en wil in de tweede helft van dit jaar tot definitieve besluitvorming komen, wanneer de definitieve tekeningen en berekeningen zijn gemaakt.

Is sportcentrum De Tweesprong nu nog een notoire energielurper, het is de bedoeling dat het sport-annex kindcentrum over het jaar evenveel ener-

gie oplevert als het verbruikt.

Daarbij wordt niet alleen gekeken naar het binnenhalen van zonne-energie via panelen, maar ook naar een soort van accu die uit zout en zout water bestaat. Energie die even niet nodig is kan daar milieuvriendelijk worden opgeslagen tot er alsnog een beroep op wordt gedaan.

Veel ouders zouden liever vandaag dan morgen de vaak wat oudere schoolgebouwen voor de nieuwbouw inruilen, anderen zijn benieuwd hoe het door eigen ingangen en indelingen in de nieuwe school net zo intiem kan voelen als de oude gebouwen. Via klankbordgroepen en ouderavonden kunnen ze over dat soort dingen meepraten.